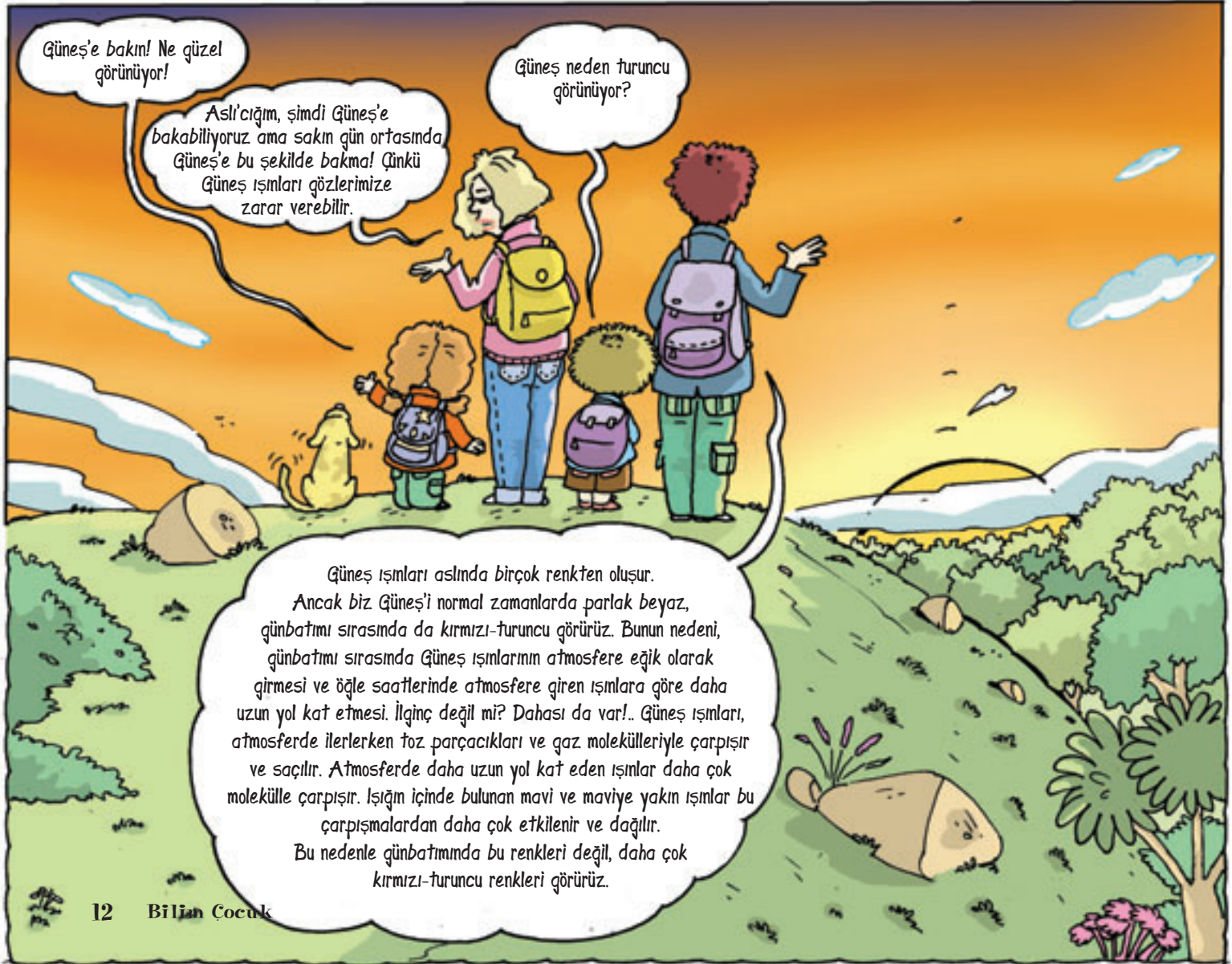

Aslı'nın Gökyüzü Gözlem Günü...

Aslı ve ailesi gece hep birlikte gökyüzü gözlemi yapacaklar. Gözlem yapmak için çok uygun bir gün. Gökyüzünde hiç bulut yok! Üstelik de Ay, hilal evresinde, yani incecik bir görünümde! Bu evrede Ay çok parlak olmadığından, yıldızları daha kolay görebilecekler. Aslı'nın gözlem defteri, Bilim Çocuk Dergisi, ceket ve kilimi hazır! Günbatımını ve yıldızları gözlemlemek için sabırsızlanıyor. Birazdan evden çıkacaklar ve kent ışıklarından az etkilenen bir bölgeye gidecekler...

Çocuklar! Doğuya bakın! Orada sanki gökyüzünden daha koyu renkte bir bant varmış gibi görünüyor. O ne biliyor musunuz?

Evet! Evet! O koyu renkli bantın Dünya'nın gölgesi olduğunu bir yerde okumuştum.

Evet! Gölge giderek gökyüzünü kaplayacak ve ardından hava kararacak.

Kim bana gezegenlerin adlarını sayacak?

Ben, ben! Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs, Neptün!

Baba! Gezegenleri göreceğümüz bu gece?

Jüpiter'i bulabiliriz. Hatta uydularını da görebiliriz.

Aaaa! Ay'ın Dünya'nın uydusu olması gibi, Jüpiter'in de mi uydusu var?

Elbette! Hem de bir sürü uydusu var. Haydi sayısını tahmin edin bakalım!

10 tane!

33!

20!

Bilemediniz! Jüpiter'in 60'tan fazla uydusu var! Biz yalnızca diğerlerinden çok daha büyük olan dördünü görebiliyoruz.

İşte, Jüpiter! En parlak olan!

Bilim Kampı'ndayken bir şey öğrenmiştim. Yere yatıp, gözlerimizi bir süre kapalı tutup sonra aniden açmıştık. İlk anda gördüğümüz en parlak üç yıldızın Yaz Üçgeni'ni oluşturduğunu söylemişlerdi.

Hey, bakın! Yıldızlar ortaya çıkmaya başladı. Hangi yıldızın hangi takımyıldıza ait olduğunu bulmak için dikkatli olmak gerek. Bu iş tıpkı bulmaca çözmeye benziyor. İpuçlarını iyi değerlendirmek önemli!

Yaz Üçgeni, üç ayrı takımyıldızın en parlak yıldızlarından oluşur. Bunlardan Vega, Çalgı Takımyıldızı'na; Deneb, Kuğu Takımyıldızı'na; Altair da Kartal Takımyıldızı'na aittir. Yaz Üçgeni ve bu üç takımyıldız, diğer takımyıldızları bulmamızı kolaylaştırır. Bu üç takımyıldızın konumlarını gök atlasında belirledikten sonra, yakınlarındaki diğer takımyıldızların yerlerini bulabiliriz.

Gök atlası, yıldızların gökyüzündeki konumlarını gösteren bir haritadır. Bu haritadan bulunduğumuz yere, tarihe, hatta saate göre, yıldızların konumlarını bulabiliriz.

Gökyüzünde yerini hemen bulabileceğimiz bir takımyıldız Büyükayı. Kepçeye benzediği için Büyükayı'yı bulmak öyle kolay ki!

Bilin bakalım Kutupyıldızı hangisi?

Hayır o başka bir yıldız. Kutup yıldızını bulmak için çok kolay bir yöntem var aslında!

Şu mu?

Baba, nasıl bulacağız Kutupyıldızı'nı? Öğretsene bize de!

Büyükayı Takımyıldızı'nda, kepçenin kenarındaki iki yıldızı görüyor musun? Şimdi kolunu düz tut ve parmağını ileri doğru uzat. Parmağını, kepçenin köşesindeki yıldızdan diğerine ilerliyormuş gibi hareket ettirerek hayali bir çizgi çiz. Sonra bu çizgiyi, iki yıldız arasındaki uzaklığın beş katı kadar aynı doğrultuda devam ettir. Ulaştığın noktada çok parlak olmayan bir yıldız göreceksin. İşte Kutupyıldızı!

Şu gördüğüm açık renkli şey bir bulut mu?

Hayır!
O, "Samanyolu!"

Yıldızlar, "gökada" adı verilen, dev gaz ve toz bulutları içinde yer alır. Evrende çok sayıda gökada bulunur. Bu gökadalardan biri Dünyamızın da içinde bulunduğu "Samanyolu Gökadası"dır. Bu gökada, içerdiği milyonlarca yıldız nedeniyle geceleri kuşak biçiminde bir bulut gibi görünür.

Nasıl da ısılt ısılt parlıyor değil mi?

Gerçekten de buluta benziyor.

Heyyy! Yıldız kaydı!

"Yıldız kayması" olarak bilinen olay, gerçekte hızla atmosfere giren bir göktaşının yanarak ilerlemesidir.

Yazı: Burcu Parmak
Çizimler: Esin Özbek

Haydi bakalım! Bu gecelik bu kadar yeter!

Gitmeyelim lütfen!

Yine geliriz merak etmeyin!
Gökyüzü her zaman bizi bekliyor nasılsa!

SON 15